

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De quarto. 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

ex vobis homo qui habet vnam ouem, & si ceciderit sabbatho in foueam, nonne tenebit & leuabit eam?

Ad quartum dicendum, quod obseruantia diei Dominicæ in noua lege succedit obseruantie sabbathi, non ex vi præcepti legis, sed ex constitutione Ecclesie & consuetudine populi Christiani. Nec etiam huiusmodi obseruatio est figuralis, sicut fuit obseruatio sabbathi in veteri lege. Et ideo non est ita arda prohibitio operandi in die Dominica, sicut in die sabbathi. Sed quædam opera conceduntur in die Dominica, quæ in die sabbathi prohibebantur: sicut decoctio ciborum, & alia huiusmodi. Et etiam in quibusdam operibus prohibitis, facilius propter necessitatem dispensatur in noua, quàm in veteri lege: quia figura pertinet ad protestationem veritatis, quam nec in modico præterire oportet. Opera autem secundum se considerata immutari possunt pro loco & tempore.

ARTIC. V.

Utrum conuenienter tradatur quartum præceptum de honoratione parentum?

615

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod inconuenienter tradatur quartum præceptum de honoratione parentum. Hoc enim est præceptum, quod pertinet ad pietatem. Sed sicut pietas est pars iustitiæ, ita etiam obseruantia, & gratia, & alia de quibus dictum * est. Ergo videtur, quod non debuit dari speciale præceptum de pietate, cum de alijs non datur.

3. dif. 17.
a. 2. q. 2.

q. 101. et
102.

¶ 2 Præterea, Pietas non solum exhibet cultum parentibus, sed etiam patriæ, & alijs sanguine coniunctis, & patriæ benèuolis, vt supra dictum * est. Inconuenienter ergo in hoc quarto præcepto fit mentio solum de huiusmodi honoratione patris & matris.

q. 101. a.
1.

¶ 3 Præterea, Parentibus nõ solum debetur honor & reuerentia, sed etiam sustentatio. Ergo insufficienter sola parentum honoratio præcipitur.

¶ 4 Præterea, Contingit quandoque quod hi qui honorant parentes, cito moriuntur: & e contrario qui

Xx 2 paren-

parentes non honorant, diu viuunt. Inconuenienter ergo additur huic præcepto hæc promissio, Vt sis longiuus super terram.

IN contrarium est sacre scripturæ auctoritas.

RESPONDEO dicendum, quod præcepta decalogi ordinantur ad dilectionem Dei & proximi. Inter proximos autem maximè obligamur parentibus. Et ideo immediatè post præcepta ordinantia nos in Deum, ponitur præceptum ordinans nos ad parentes, qui sunt particulare principium nostri esse, sicut Deus est vniuersale principium. Et sic est quædam affinitas huius præcepti ad præcepta primæ tabulæ.

q. 101. a. 1. & 2.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut supra dictum * est, pietas ordinatur ad reddendum debitum parentibus: quod communiter ad omnes pertinet. Et ideo inter præcepta decalogi, quæ sunt communia, magis debet poni aliquid pertinens ad pietatem, quàm ad alias partes iustitiæ, quæ respiciunt aliquod debitum speciale.

Ad secundum dicendum, quod per prius aliquid debetur parentibus, quàm patriæ & consanguineis: quia per hoc quod sumus nati à parentibus, pertinent ad nos & consanguinei & patria. Et ideo cum præcepta decalogi sint prima præcepta legis, magis ordinatur homo per ea ad parentes, quàm ad patriam, vel ad alios consanguineos. Nihilominus tamen in hoc præcepto, quod est de honoratione parentum, intelligitur mandari quicquid pertinet ad reddendum debitum cuiuscumque personæ, sicut secundarium includitur in principali.

q. 101. a. 2.

Ad tertium dicendum, quod parentibus, in quantum huiusmodi, debetur reuerentiæ honor. Sed sustentatio & alia huiusmodi debentur eis ratione alicuius accidentis: puta, in quantum sunt indigentes, vel serui, vel aliquid huiusmodi, vt supra dictum * est. Et quia quod est per se, prius est eo quod est per accidens: ideo inter prima etiam præcepta legis, quæ sunt præcepta decalogi, specialiter præcipitur honoratio paren-

parentum : in qua, sicut in quodam principali, intelligitur mandari & sustentatio, & quicquid aliud parentibus debetur.

Ad quartum dicendum, quod longæuitas promittitur honorantibus parentes, non solum quantum ad futuram vitam, sed etiam quantum ad præsentem: secundum illud Apostoli 1. ad Tim. 4. Pietas ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ, quæ nunc est, & futuræ. Et hoc rationabiliter. Qui enim est gratus benefico, meretur secundum quandam congruentiam vt sibi beneficium conseruetur. Propter ingratitude autem meretur aliquis beneficium perdere. Beneficium autem vitæ corporalis post Deum à parentibus habemus. Et ideo ille qui honorat parentes, quasi benefico gratus, meretur vitæ conseruationem: qui autem non honorat parentes, tanquam ingratus meretur vita priuari. Quia tamen præsentia bona vel mala non cadunt sub merito vel demerito, nisi in quantum ordinantur ad futuram remunerationem, vt dictum * est: ideo quandoque secundum occultam rationem diuinorum iudiciorum, quæ maximè futuram remunerationem respiciunt, aliqui qui sunt pij in parentes, citius vita priuantur; alij verò qui sunt impij in parentes, diutius viuunt.

1. 2. q. 114
ar. 10.

ARTIC. VI.

Verum alia sex præcepta decalogi conuenienter tradantur?

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod alia sex præcepta decalogi inconuenienter tradantur. Nō enim sufficit ad salutem quod aliquis proximo suo nō noceat: sed requiritur quod ei debitum reddat: secundum illud ad Rom. 13. Reddite omnibus debita. Sed in sex vltimis præceptis solum prohibetur nocumentum proximo inferendum. Ergo inconuenienter prædicta præcepta tradantur.

616
3. d. f. 37.
a. 2. q. 2.

¶ 2. Præterea, In prædictis præceptis prohibentur homicidium, adulterium, furtum, & falsum testimonium, Sed multa alia nocumenta possunt proximo infer-